

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiunilor
un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Propagandă și... conflicte

(=) A răspândi și a întări învățăturile Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos este îndatorirea conducătorilor și conducătorilor tuturor bisericilor din lume.

Doctrina și morala creștină trebuie să fie și să rămâie, totdeauna și pretutindeni, aceleași; ear atitudinea conducătorilor bisericesti de toate categoriile, în fața curentelor și năzuințelor vremii, se statornicește numai pe temeiul moralei și doctrinei propoveduite de Mântuitorul.

O abatere, dela această linie de conduită și atitudine, poate provoca neînțelegeri și apoi prigoniri, mai mari sau mai mici, îndreptate împotriva credinței religioase creștine din o țară oarecare. —

Ziarele ne aduc știri despre curentul neopăgânismului german de care am văzut că se molipsiră și câțiva maghiari din Ungaria, cu manifestații anticreștine, din întâmplare nu prea serioase; — dar în deosebi sporesc știrile despre conflictele între catolicism și unele mari state, ca Germania și Mexic.

Lupta contra catolicilor în Mexic se continuă cu înverșunare: li se atribuie catolicilor invinuirea, că au călcat legile privitoare la cult, dar în realitate guvernul din Mexic este contrar credinții. De aici prigoniri.

La fel în Germania: neînțelegerile și conflictele între catolicism și puterea statului se anunță dese și aspre.

Așa, b. o. în Bavaria, în cea mai catolică țară a Germaniei, autoritățile din München au refuzat, în anul acesta, să participe la marea procesiune catolică dela 21 Iunie. Deși palatul prințului de Bavaria era împodobit cu multe ghirlande și prețioase covoare, — toate clădirile publice străluceau prin lipsa de podoabe; la rândul lor, manifestanții catolici bavarezi

cari au ovaționat pe cardinalul din München, au fost repede risipiți de alți bavarezi și de închinători, pentru moment, lui Wotan. La acestea se mai adaogă arestarea unor clerici catolici germani, acuzați de contrabandă cu devizele...

Intreg sbuciumul, împreună cu încăerări, arestări, pedepsiri, nu poate să-și aibă izvorul principal, decât deoparte în atitudinea, contrară naționalismului german, și în felul de a fi al catolicismului de ieri și de totdeauna, de altă parte în tendința totalitară a statului hitlerist și în absurdele cuscute ale neopăgânismului german.

Un bun cunoscător al preoțimii catolice, principele Bismarck, marele cancelar și om de stat, scrie în «Gedanken und Erinnerungen» (vol. II, cap. 24 «Culturkampf») următoarele:

„Am fost în ceace privește confesiunea întotdeauna tolerant, până la marginile permise fiecărei credințe deosebite, de necesitatea de conviețuire a diferitelor confesiuni în acelaș organism de stat. Tratamentul terapeutic al bisericii catolice într'un stat terestru (weltlich=de pe lumea noastră) este însă îngreuiat prin aceea, că preoțimea catolică, dacă voiește să-și îndeplinească în întregime misiunea sa teoretică, are aspirații — pe deasupra terenului — sau misiunii — bisericesti, — să ia parte la stăpânire lumească, este o instituție politică în forme bisericesti, și că transmite asupra elaboratorilor ei convingerea proprie, că libertatea ei constă în stăpânirea ei, și că biserica, pretutindeni acolo unde nu stăpânește, este îndreptățită să se tânguească, spunând că ar fi persecutată ca pe vremurile lui Dioclețian“.

Principele Bismarck ni se pare că n'ar sta tocmai izolat în asemenea declarații despre însușirile catolicismului. —

Propaganda catolică se desfășoară, firește, și în țara noastră; — dar,

tot așa de firește, aici nu prinde rădăcini, pe lângă toate enormele silințe depuse prin gazetăria catolică, secondată de cea greco-cat. română.

În vremea din urmă, Basarabia este aceea, căreia i se acordă o indesirabilă atențiune. Aici catolicismul dela Iași a izbutit să amăgească pe un biet bătrân, despre care basarabeni spun că a compromis totdeauna lucrul de care s'a apucat. Incolo, în mentalitatea poporului basarabean vorba de «catolic» este asămănătoare

și astăzi cu vorba de «păgân». Întrebând pe cutare «stilist» din provincia dintre Prut și Nistru», că de ce nu-i place calendarul îndreptat, răspunde: «Pentru că nu vreau să mă fac catolic». Și așa propaganda, pentru aducerea «schismaticilor» la calea «adevărului», nu dă rod.

Ce fel de rod dă propaganda catolică în alte țări, am văzut mai sus, unde am încercat, pe temei de dovezi, să indicăm ultima și principala cauză a conflictelor produse.

Odată și acum

— O restaurare care întârzie —

(=) În finutul atât de istoric al Zarandului, — care îndrăznise să-și afirme caracterul daco-român în vremuri de crunte prigoniri politice dela Budapesta, — se vedește de câțva timp o învioreare pe tărâmul cultural și național.

În urma inițiativei și a jertfelor, aduse de un grup de intelectuali din partea locului, s'a creat un șir de modeste monumente istorice, menite să înveșnicească amintirea și exemplul de iubire a neamului și legii, de care s'au făcut vrednici înaintașii noștri mucenici dela 1784 și 1848—49.

Ceice conduc liceul ortodox zărăndean dela Brad, — o ctitorie destul de veche a lui Șaguna și a fruntașilor mirenii și preoți din româneștile plaiuri, — desfășoară o activitate în aceeaș direcție națională și culturală nu numai între zidurile instituției, ci și în afară, îngrijind editarea de cărți literare originale și vrednice de citit, și punând în vedere viitoarele premii pentru lucrări de ale scriitorilor români.

Istoricul finut al Crișului alb, cu vechi zidiri de lăcașuri sfinte, se afirmă prin urmare, — în proporție cu puterile de care dispune, — în cadre deși smerite, dar nu fără a fi pilduitoare.

Mai demult, când ființa așa zisa Românie mică, fărâșoara aceasta de dincolo de munții despărțitori, purta un in-

teres mai viu și mai întins pentru daco-românașii Zarandului.

Un Brătianu, un C. A. Rosetti, un Kogălniceanu și alți fruntași ai micii Români din vremea domniei Regelui Carol I, n'au stat nici odată la îndoială să trimită luptătorilor naționaliști dela Brad și Baia de Criș, prețioasă îmbărbătare cu fapta, cu scrisul și cu graiul lor.

Orășelele liniștite zărăndene, ca și satele de acolo, — sub îngrijirea organizatoare a unei prefecturi de județ, cu sediul într'unul din acele foarte românești orășele, — ar realiza astăzi cu totul alt fel de progrese în domeniile vieții obștești, fără a mai fi nevoie pe acolo de recuceriri de localități, cum e cazul la atâtea dintre orășelele ardelene, în care minoritarii formează puternice majorități. Mai ușor și mai degrabă se creiază orașul, care își are începutura și temelie sa românească, decât se «recucerește» orașul cu majoritate zdrobitoare minoritară.

România, zisă mare, cu respectabilul număr de stăpâniri ce și-a dat, a fost preocupată până acum să caute cu totul alt ceva pe meleagurile fostului Zarand, și nu reînființarea celui dispărut pe nedrept la anul 1876, — o reînființare la care localnicii cu drept cuvânt nu pot nici decum să renunțe.

Până când dispărutul județ rămâne un accesoriu încorporat la cele două

* FOIȘOARA *

Biserica și lumea*

II

Sfântul Toma d'Aquino a așezat omul dotat cu inteligență pe o treaptă inferioară spiritelor. După el, cunoașterea pur intelectuală este inaccesibilă omului; ea reclamă o experiență sensibilă. Cunoașterea îngerească este pur intelectuală; ierarhia îngerească este deasupra omului.

După această concepție „ființa omenescă“, nu ocupă un loc central în ierarhia cosmică și nu se poate explica pentru Hristos a fost „Dumnezeu-Om“ mai mult decât „Dumnezeu-İnger“. Într'o metafizică a creștinismului se va pune chestiunea raportului dintre „ierarhia omenescă și cea îngerească“. Adecă, „prin-

* Vezi numărul 34,

ciplul omenesc“ trebuie să fie subordonat „principiului İngeresc“ ca unui principiu superior?

Destinele istorice ale omenirii sânt intim legate de răspunsul ce se va da acestei chestiuni. Doctrina clericală și hierocratică, privitor la biserică, stat, viața socială și culturală a omenirii, este o doctrină în care se dă întâietate „principiului İngeresc“ față de cel omenesc. Hierocrația, sub forma ei externă, se lovește de ideea „Dumnezeu-Om“, substituindu-i-se cea de „Dumnezeu-İnger“. Hierocrația bisericii catolice este adversară noțiunii locului central și suprem, ocupat de „om“ în „ierarhia ființei“, noțiune ce s'a vădit prin venirea „Dumnezeului-Om“. Această doctrină împiedică nu numai viața bisericii de a se realiza, dar și viața „Dumnezeului-Om“. Papocezarisul ca și cazaropapismul ridică principiul omenesc la înălțimea principiului İngeresc și prin acest sistem caută să justifice dacă Hristos a fost „Dumnezeu-İnger“ mai mult ca „Dumnezeu-Om“; ome-

nitatea lui Hristos însă îl contrazice și trebuie înlăturat ca o tentație.

În această privință „cezaropapismul“ oriental se găsește pe acelaș plan cu „papocezarisul“ occidental. Împăratul care face parte dintr'o rândueală sacerdotală și care a primit harisme particulare la darea puterii, se leagă mai mult de rândueala îngerească, decât de cea omenescă. În el, elementul omenesc nu are multă importanță, precum are la preot; pentru el nu au valoare decât harismele ce i s'au dat și se simbolizează în lume — dacă în realitate au fost date de către rândueala îngerească. Papa și Împăratul sânt mijlocitori a căror putere nu e omenescă, deoarece e thofanie; în persoana lor „omul“ nu este decât un fenomen accidental. Așa că, activitatea revine „principiului İngeresc“ ca mijlocitor, în timp ce „omul“ rămâne pasiv.

Dar în realitate ierarhia stabilită de Hristos are un sens invers față de aceasta. În centrul „ființei“ se găsește „omul“ nu „İngerul“, omul este cel ce se ridică până

la sântul Trinității. Hristos e omul ceresc absolut, care nu poate fi supus nici unei ierarhii îngerești. Principiul İngeresc este pasiv, translativ, mijlocitor, pe când principiul omenesc este activ și creator. Ierarhia îngerească a sacerdoțiului este necesară vieții bisericesti, deoarece ea este pasivă și nu depinde de activitatea liberă, firească principiului omenesc; aceasta, deoarece puterea de a administra tainele aparține ierarhiei îngerești. Prin mijlocirea acestei ierarhii îngerești, omul primește lucrarea grației și energiei divine.

Dacă ierarhia îngerească sacerdotală are misiunea de a „împlini viața“, totuși ea nu se poate extinde la întreaga viață activă și creatoare a omului în societate și cultură. Așa zis, rânduiala îngerească — în sensul propriu și restrâns al cuvântului — indică starea monastică, prin faptul că se mărginește la distrugerea naturii omenesti. Ea proiectează o lumină asupra naturii principiului ierarhic. În viața spirituală și religioasă simbolul se substituie realis-

judete mârghinase, — amândouă de-o lărgime necumpănită, — oropsitul colț de țară, cu toată mândria trecutului său și cu toată trudnica muncă a unor distinși și generoși, însă ca număr prea puțini și prea slabi, — nu se va putea afirma, așa cum o dorește multă lume ardelenescă, dar cum nu s'a arătat și nu se arată că ar dori-o și cei dela cârma țării întregite.

Bucureștii sânt, negreșit, foarte de parte, — și la propriu, și la figurat, —

de Budapesta. Depărtarea însă — cea dela figurat — trebuie arătată și dovedită prin fapături și față de neglijatul finut zărândean, ba poate mai ales față de el.

Alt fel, vechea Românie, cea „mică”, se prezintă pentru Zarand, din anumit punct de vedere, cu totul superioară României „mari” de astăzi.

Faptul pare ciudat, — dar este și din cale afară dureros pentru zărândenii și nu mai puțin întristător pentru orce bun patriot al țării noastre.

Din viața fraților noștri de peste Ocean

— De vorbă cu Prea Sfințitul Episcop al românilor ortodocși din America —

In scop de-a afla impresiile, părerile și planurile primului episcop misionar al bisericii noastre în America, ale Prea Sfințitului episcop Policarp, de curând înscăunat, redactorul gazetei naționale *Viața Nouă* din Detroit, Mich., a avut o întrevvedere cu Prea Sf. episcop care, la întrebările ce i s'au pus, a binevoit a da răspunsuri lămuritoare.

Desprindem, din cele comunicate, următoarele declarații:

In ce privește grupurile de români, pe care le-am întâlnit, ca și singuraticii cu care mi-a fost dat să stau de vorbă, desmint categoric informațiile de acasă, că în America e o viață de mizerie. Cuviniștii în purtare, respectuoși în atitudine, rezervați în vorbă, îndrăzneți și liberi de multe forme convenționale, pe stradă și acasă, se prezintă demn, bine îmbrăcați și bine întreținuți. Nu fac impresia muncitorilor în fabrici și nicăiri n'am întâlnit figura „șomerului”. Căci organizația vieții publice orășenești are grijă să nu lipsească nimănu strictul necesar. Istețimea firească, hărnicia la muncă a românului, recunoscută de toată lumea, spiritul de organizare adoptat dela neamurile cu care aici trăim împreună, atmosfera de viață sobră și disciplinată a americanismului, face să recunosc și până acum succesele grupării românești în America. Și de va succede să izgonim cu totul păcatul vrajbei dintre frați, românii de aici, grupați în feluritele organizații, îndrumate spre același țel al idealului religios și național, pot aduce aport însemnat în viața publică socială și de stat, aici. Și în același timp un mare folos țării mame și neamului ai cărui fii sânt.

Gruparea românească americană, reprezentând idealul românesc și creștinesc în duh propriu firei neamului nostru, de parte de a stingheri tendința americană de a face un pământ și o apă din toți, fără privire de unde vin, poate fi o peatră de preț în cununa vieții obștești, care crește și înflorește sub protecția proverbială li-

bertăți americane disciplinate. Ca organizație socială, culturală și bisericească a fost și poate să devină în viitor și de mai mare folos neamului nostru din țara mamă, prin pilda spiritului de disciplină și de organizație, de bună orânduială și sprijin reciproc, pe care romanii de aici și l-au însușit, fie și împrumutându-l dela alții.

Păstrând cu sliințenie moștenirea sufletească, cultivând zestrea însușirilor firești de istețime, înțelepciune și hărnicie, respectul de legi și autoritate sporindu-ne conștiința răspunderii morale pentru situația ce o deținem fiecare în particular și toți împreună ca și o colectivitate, putem aduce valoros aport bisericii mame, țării de origine ca și țării adoptive.

O îngrijorătoare stare, remarc în fuga unei observații. Marea deosebire de mentalitate între părinți și copii. Oamenii noștri veniți de acasă, în modestia lor, păstrează nostalgia amintirilor unei vieți patriarhale. Tineretul însă, crescut în atmosfera civilizației americane, covârșit de măreția ei extraordinară, se simte sufletește așa de despărțit de părinți. Mai adaugându-se educația din școala cu limbă străină, educația socială cu deprinderi isbitor de deosebite ale obiceiurilor din familie, deosebirea de mentalitate și concepție de viață tinde să devină o prăpastie între părinți și copii.

Prevenirea în viitor și durarea punții de refacere și reîntregire a tineretului pentru o viață de armonie și înțelegere este posibilă — socot — prin ținerea conștiinții și a răspunderii lor de copii coborâtori dintr'un anume neam, cu frumoase tradiții istorice, cu bogate comori artistice, cu ales simț de finețe, cu o țară menită să aibă un rol important și cu o biserică, care a început din nou să-și recucerească ascendența și în afară de granițele țării, în lumea ortodoxă și în legătură cu alte confesiuni creștine.

Pentru a izbuti să trezim în tineret mândria conștiinței ortodoxe românești, de-

sigur să cere o muncă grea, stăruitoare, continuă și sistematică.

De un program de lucru n'aș putea vorbi încă. Abia am fixat un program de vizitații canonice pe 6 luni în care intră peste 30 de orașe și colonii locuite de fiii mei sufletești. Orientările ce mi le voi culege asupra stărilor religioase-bisericești, culturale, sociale, și naționale ale românismului din Statele Unite și Canada, nădăduesc că ne vor ajuta să putem înfriza cu puteri unite și cu înțelegerea convenită și un plan de acțiune, menit să desăvârșească opera de închegare sufletească, de afirmare și înălțare a ființei noastre.

Cea mai mare grijă și deosebită atenție rezervăm pentru educația tineretului începând cu cei mici în școala parohială și continuând cu organizarea celor mai răsariti în societăți ale lor, având cursuri speciale organizate să satisfacă cerințele

lor sufletești, dar și trebuința de reînviore în spirit genuin.

In deosebi vom chema pe femeile noastre la muncă organizată în societăți de ocrotire și ajutorare creștină, în cadrele cărora vom pune cu stăruitoare înțesare educația în familie, știind că merindea de acasă e cea care asigură pe drumet în calea vieții. Educația din familie trebuie să pună temelia întregului edificiu al buneii vieții creștinești și românești, la zidirea căruia vom căuta să cointeresăm pe femeie, cu simțul ei mai delicat, cu istețimea ei sprintenă, cu dragostea ei milostivă, cu devotamentul ei jertfelnic.

Bărbați și femei, cu tineretul împreună, nădăduim să închegăm viața românească și bisericească, impunând și celor ispitiți de măreția și strălucirea înfățișărilor realizate de străini, să se simtă îndemnați a-și revizui atitudinea și a reveni la matcă.

Probleme-Recensii-Comentarii

Credincioșii ortodocși din zece sate ale județului Făgăraș, membri ai societății religioase „Oastea Domnului”, în cucernice cântări și conduși de preoțimea lor, s'au întrunit, în Dumineca din 11 l. c., într'o frumoasă adunare frățească la Făgăraș.

Služba utreniei și a sfintei liturghii au săvârșit-o preoții: Dr. N. Popoviciu dela Sibiu, Traian Păcală și Traian Ciocănelea din Făgăraș. Răspunsurile liturgice sânt date, preciz și înălțator, de corul mixt din localitate, în fața unei mulțimi neincăpătoare între zidurile sfântului lăcaș. La pricasnă a predicat părintele Dr. N. Popoviciu, profesorul Academiei teologice Andreiane, vorbind minunat despre: Hristos pânea vieții. Sfârșită sfânta liturghie, s'au împărțit toți ceice se mărturisiră cu o zi mai înainte la părintele Dr. Popoviciu, sosit în acest scop încă din zina de Sămbătă, 10 August.

După amiază, și după o frățească masă, dată de frații ostași făgărășeni, s'a început slujba sfântului Maslu, și s'au uns cu untul de lemn al Domnului toți suferinzii prezenți la slujbă.

Părintele-profesor dela Sibiu a rostit, și la această ocazie, un prea frumos cuvânt, despre chemarea la mântuire ce ni-o face Domnul, și la care avem să răspundem cu toții; despre felul cum prin fapături se dovedește iubirea deapropelului, și în sfârșit despre rugăciune și efectele ei. Înraurirea sufletească profundă, produsă de cuvintele predicatorului asupra ascultătorilor, este greu de zugrăvit prin condei. Părintele Traian Ciocănelea îi aduce, în numele lor,

calde mulțămiri. Au cuvântat apoi mai mulți din șirul ostașilor, toți neînfrânți apărători ai disciplinei și ai credinței. Stropirea cu apă sfințită și ungerea cu unt de lemn sfințit au terminat sărbătoarea bogată în duhovnicești daruri.

Din activitatea „FOR“-ului, despărțământul: Dumbrăveni. — In ziua Schimbării la față a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos comuna noastră *Lepindea*, în protopopiatul Târnavei, și-a schimbat portul de toate zilele în haină de sărbătorească bucurie, primind în mijlocul său pe membrii Forului, în frunte cu președintele despărțământului Dumbrăveni, dl Dr. Ilariu Holom, fiu al acestei comune.

La ora 2 p. m. dnii conferențieri, Cornel Schiau, N. Vecerdea directori și N. Stoia inv. la Dumbrăveni, — au descins în mijlocul mulțimii adunate în sala școlii primare.

Aici, în fața consătenilor săi, dl Dr. I. Holom a desvoltat pe larg și frumos conferința: „Despre credință ca mijloc de mântuire”. Exemple alese și celtite din revista: „*Viața Ilustrată*”, din Sibiu, au împodobit lucrarea conferențiarului, — și multe pleoape s'au umezit de roua ochilor la auzul cuvintelor fășnite din sinceritatea unui suflet de mirean, adăpat la viile isvoare ale bisericii noastre străbune.

Tot în pilde grăitoare au vorbit dnii Schiau și Vecerdea, cari au îndemnat la viață cumpătată, la rugăciune ca mijloc pentru mântuirea omului din primejdii și năpăstuirile lumii.

mului. Hierocrația ce a născut „papocezarismul” și „cezaropapismul”, e întotdeauna un simbolism, în care nu se manifestă adevărata înălțare a spiritului omenesc. Rolul preponderant în viață nu este acordat „sfințeniei” — care este o achiziție reală a perfecțiunii omenești, — ci e atribuit „sacerdoțului” care simbolizează ierarhia cerească în lume. Așa că, împăratul, atât ca membrul unei rândueli sfințite, ca „episcop extern” al bisericii, nu este un om mare, nici un conducător puternic prin calitățile lui lumești; nu e decât reflexul simbolic al ierarhiei îngerești.

Aceste fenomene istorice au dus la unirea bisericii cu statul, la contopirea „impărăției cerești” cu „impărăția cezarului”. In creștinism ele derivă dintr'un principiu fals al monarhiei și duc spre păgânism, spre totemismul primitiv. Papocezarismul și cezaropapismul, dau o soluțiune greșită problemei antropologice — doctrinei despre om — în care valoarea și misiunea lui creatoare și activă sânt înlăturate; principiul înțeles este înlocuit cu cel omenesc. Amorteala și degenerarea creștinismului rezultă dintr'o hierocrație exclusivă și dintr'un simbolism ce împiedecă triumful realismului. Dominațiunea hierocratică rezultă încă din faptul că, creștinismul a fost adoptat de elementul rasist, s'a desvoltat în el, și s'a reflectat în forma unei religii aparte.

Acesta este principiul hierocratic, simbolul ierarhiei îngerești, care menține caracterul rasist al creștinismului, însă acest element trece printr'o criză metafizică, e sdruncinat în fundamentul lui. In viitor, creștinismul nu mai poate fi, mai mult, o religie a rasei, credința nu va mai fi ereditară, ci va deveni personală. Creștinismul va înceta de a mai fi o religie populară — după vechea accepțiune a cuvântului — și va deveni în lume, religia intelectualilor. Acest fenomen schimbă creștinismul, și sdruncină conștiința simbolică hierocratică.

Noțiunea ultimă, eshatologică a creștinismului, nădejdea ultimă a lumii creștine, este un „sacerdoțiu regesc universal”, și nu o hierocrație, nici teocrație papală sau imperială, nici un reflex simbolic al lumii cerești, ci o transfigurare religioasă a umanității și a lumii. Omenirea a pornit pe drumul ierarhic spre „impărăția universală a libertății”, spre transfigurarea religioasă, — e supusă puterii dumnezeiești și primește darurile grației prin mijlocirea sacerdoțului. Preoția regească despre care vorbește sfântul apostol Petru și sfântul Macarie Egipteanul, este o „impărăție ierarhică”, însă aceea a ierarhiei omenești, și nu a ierarhiei îngerești, și nu implică negarea rolului pe care principiul ierarhic trebuie să-l joace în lume, în istorie. Ome-

nirea datorează mult acestui principiu, căci fără acest „principiu ierarhic” nu va putea ieși din haos și din barbaria spirituală în care se sbate.

In românește: de Pr. C. Zoican

Natalitatea în descreștere în județul Sibiu

Populația județului Sibiu, (în afară de municipiu), la începutul anului trecut 1934 numără 150.000 locuitori, cu densitatea de 42 locuitori pe km. pătrat.

Această populație, repartizată pe naționalități, ne dă 111.190 români, adică 74.1 la sută. Sași sânt 36.614, adică 24.4 la sută, și de alte naționalități 1.5 la sută, Populația este repartizată în 89 de comune, dintre care 41 curat românești; restul mixte, între care 26 cu majoritate românească, 21 cu majoritate săsească, și Cîsnădioara săsească.

La acest număr s'au născut în anul trecut 4000 de copii.

Acest rezultat, raportat la ultimii nouă ani, constată o scădere a natalității de 7 la mie.

In anul 1926 s'au uăscut 4635 copii, adică 33 la sută; numărul lor a scăzut la 31 în 1928, la 28 la sută în 1931, la 27 în

anul 1933; în anul 1934 natalitatea atinge abia cifra 26.3 la sută.

La cele 4000 de nașteri am avut în decursul anului trecut 2662 de cazuri mortale.

Comparând pe o perioadă de 9 ani, mortalitatea, obținem ce e drept o ameliorare, însă nu atât de simțitoare ca să acopere deficitul natalității. In anul 1927 procentul mortalității a fost 21.6, și în 1934 a scăzut la 17.5 la sută.

Calculând mortalitatea pe naționalități, găsim la români cifra de 18.3, iar la sași 15.8.

Vorbe înțelepte

— Cu banii ce nu i-ai pri nit încă, să nu faci socoteală.

— Dacă ai mâncat mai puțin decât puteai, să nu-ți pară rău.

— Mai rea decât foamea și setea este mândria.

— Nu te întrista de nenrocirea care poate să nu se întâmple.

— Munca nu este oboseitoare, dacă o faci cu plăcere.

— Când te superi, numără până la zece; când te mâni, numără până la o sută.

— Privește orce lucru din partea sa cea bună.

De încheiere, a mulțumit tuturor preotul local.

Fericit momentul în care s'a zămislit ideea propovedaniei celor sfinte, de cătră mireni aleși, în cadrele așezământului bisericesc *Frăția Ortodoxă Română!*

Pr. A. Marcovici

Pelerinajul dela Geoagiu-Băi s'a ținut, și anul acesta, la Adormirea Maicii Domnului, într'un cadru par'că mai măreț și mai impresionant decât în trecut. Geoagiu-Băi a devenit ceea ce trebuia să fie: loc de refugiu, de rugăciune și renaștere duhovnicească.

Încă din presara zilei de 15 August, parcul din fața bisericii se umple cu oaspeți din toate unghiurile județului. Vecernia se oficiază de un grup de preoți, cu predica părintelui V. Florin: „*Milă voiesc, iar nu jertfă*” (Mat. 9, 13). Urmează oficierea Mesonopticii și Paraclisul Maicii Domnului, servită de aceiași preoți. Purtători ai tainei mântuirii sufletești, credincioșii se împărăștie sub umbrele mari ale arborilor, prin care luna își resfiră cu sfială firicele de lumină albă. E târziu... și cântecile ostășești nu conțesc a preamări pe Mântuitorul și Maica Sa Precurată.

În zorii zilei Adormirii Maicii Domnului, un mare grup de credincinși adăstau la intrarea bisericii. Cu molitva făcută se pregăteau de sfânta Mărturisire. Doisprezece preoți spovedesc mereu până la ora 8 jum., când se începe utrenia, servită de preoți: T. Glodeanu, Pascu Trif, Adam Marcu, V. Glodeanu etc. La ora 9 jum. se începe sfânta liturghie servită în sobor de 12 preoți. Solemnitatea sfintei liturghii este mărită prin răspunsurile liturgice, date de corul „Armonia” din Orăștie de sub conducerea maestrului N. Prafa. Predică părintele Teodor Glodeanu, despre cele două lumi reprezentate prin tipurile evanghelice: Marta și Maria. Predica mișcă sufletele numerosului auditor producând sugestii religioase neuitate.

Nu mai puțin mișcătoare sânt clipele de adâncă evlavie din timpul molitvelor sfântului Maslu, servit sub cerul liber.

O binefăcătoare liniște se așează în suflete; rugăciunea caldă, limpede ca sufletul credincioșilor, cădea într'o cadență plină de misticism... Predica părintelui A. Marcu, despre Rugăciunea credinții, contribuie și ea la ridicarea sufletească.

Programul de după masă, începe la ora 4 cu oficierea Vecerniei de părintele A. Băilă-Balșa, împreună cu părintele C. Doroga și A. Marcu. Aceeaș mulțumire de dinainte de masă. Părintele A. Băilă în predica sa dă prețioase îndrumări pentru educația tineretului pe căile luminoase ale credinței. Substanțial vorbește dl Dr. Indrieș, președintele Forului, scoțând în evidență, prin pilda zilei de azi, adevărul că cu cât ne afundăm mai mult în lucruri sufletești, cu atât uităm de cele trușești.

Programul Oștii Domnului a decurs într'o frumoasă armonizare de cântări și rugăciuni, citite din noua *Carte de rugăciuni a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae*.

În călduroase cuvinte părintele T. Glodeanu a vorbit despre această carte recomandându-o Ostașilor și celorlalți credincioși. Frumos a cântat ostășita Maria dela Mada despre „Samarineanca”.

Seara, la ora 9, pe terasa hotelului băilor, s'a dat un mare concert religios în favoarea fondului pentru clădirea bisericii din loc. Corul „Armonia” condus de prof. Prafa, corul din Geoagiu-Băi condus de locot. Horciag, cu concurs de artiști și artiște, au obținut succes deplin.

De încheiere vorbește părintele V. Glodeanu din loc, arătându-și bucuria pentru reușita serbărilor de astăzi și mulțumind tuturor intelectualilor cari au participat la serbări și prin daniile lor au mărit fondul de construcție al bisericii din loc.

Pr. Augustin A. Băilă

Ortodoxismul se afirmă tot mai viguros și pe meleaguri, unde până acum pelerinajele credincioșilor noștri se desfășurau cu multă sfială.

Astfel, la sfânta biserică ortodoxă dela *Lipova* au participat la slujbele reii-

gioase din 14 și 15 August 1915 peste șasemii de pelerini. S'au spovedit și împărășit, în aceste două zile, mii de bărbați, femei și copii, conduși, pe lângă toată căldura tropicală a zilelor, de preoțimea din satele lor.

Soboruri de preoți, în frunte cu protopopul din partea locului, au săvârșit, la aceste prilejuri, impresionante slujbe religioase.

Pelerini, — cucernici păstoriți doritori de-o viață mai creștinească, — au sosit la Lipova nu numai din învecinatele județe Arad, Timiș-Torontal și Severin, ci și de pe la Deva, Orăștie, Simeria, Rășinari, și din alte localități ardelen.

Reînvierea ortodoxiei în Ardeal o constată ziarul de sub direcția politică a dlui profesor N. Iorga, *Neamul Românesc* (Nr. 182 din 1935), când amintește târnosirile săvârșite în anii din urmă în Ardeal.

Trebue să recunoaștem, — scrie Neamul Românesc, — că ne găsim înaintea unei adevărate reînvieri a ortodoxiei românești de sub păstoria I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Apoi urmează:

„*În chiar reședința mitropolitană a acestui vrednic urmaș ierarhic al lui Andrei Șaguna s'a zidit o capelă de toată frumusețea bizantină. Ea este opera pictorului Demian, care ca nimeni altul știe să treacă prin sufletul său, veșnic deschis la jocul colorilor, tradiția noastră picturală cea mai autentică.*

E datorita organelor bisericesti ca Demian să fie acela care să împodobească mai departe casele dumnezeesti din Ardeal cu sfinții și ingerii lui, care stau să sboare la ceruri...

Reverimentul ortodox de pe clina cealaltă a Carpaților are darul să facă, în mai puțin de douăzeci de ani dela unire, o reparație istorică.

Ortodoxia națională, prigonită de foștii stăpânitori ca o fiară de codru, ea e chemată cea dintâi să eternizeze dominația statului românesc de peste munți.

Intr'o revistă din capitală a apărut de curând articolul *Revoluția țărănimii din Ardeal din 1784*, semnat de dl prof. Alex. Lapedatu, ministrul cultelor și președintele Academiei Române.

Cu privire la rolul clerului român — de ambele confesiuni — în revoluția dela 1784, articolul dlui profesor Al. Lapedatu face următoarele observări:

Pierzându-și, cu câteva secole înainte, clasa conducătoare, poporul român rămase un neam curat de țărani. Căci, în a doua jumătate a sec. XVIII, când izbucnește revoluția lui Horia, nu se formase încă, nici dintre preoți, precum nici dintre intelectuali, pătura conducătoare de care dispune mai târziu în sec. XIX.

Clerul bisericii vechi, al celei ortodoxe, se găsea, ca stare socială și economică, la fel cu țărănimia, iar ca nivel moral și cultural foarte puțin deasupra ei. Iar clerul bisericii noi, al celei unite, nu ajunsese a-și câștiga nici el o situație care să-l diferențieze prea mult de țărănimie și să-i dea autoritatea necesară a se impune în situația de conducător al nației. Dimpotrivă, acei ce-și asiguraseră o stare socială și materială mai bună se găseau mai aproape, ca interese și mentalitate, de clasele conducătoare ale națiunilor dominante și asupritoare ale țării. Ei nu numai că nu sprijiniră revoluția lui Horia, dar se puseră împotriva ei.

Ce privește pe Vlădicii de ambele confesiuni — la uniții români, la neuniții sârbi — s'au dovedit a fi fost, cu rolul pe care l-au avut în revoluția dela 1784, instrumente docile ale administrației împărătești, la dispoziția căreia au stat ca niște simpli funcționari mari în subordine, gata a întrebuița autoritatea harului lor, nu atât pentru mângăierea și liniștea credincioșilor, cât pentru mântuirea și ocrotirea stăpânilor și asupritorilor lor.

Odobescu a observat, de altfel, mai de mult, în scrierea sa «Moșii și Curcanii» că clerul unit, al Blajului, n'a avut nici

o influență asupra revoluției din 1784. Mai mult: Samoilă Clain, în istoria sa, condamnă această revoluție în termeni cari nu lasă nici o îndoială asupra lipsei de înțelegere și simfirie ce avea față de ea: În toamna anului 1784 — scrie el — s'au ridicat, în Mocăniștea dela Criș (Zarand) niște oameni blăstemați, anume Horia, Cloșca și Giurgiu (Crișan), să strice nemeșugul, adică nobilimea...

Poporul român ardolean, dela sfârșitul sec. XVIII era așa dar ceea ce fusese câteva veacuri mai înainte și ceea ce va mai fi până în preajma revoluției dela 1848, o nație de structură și compoziție pur țărănească, un neam de «sate și preoți», cum atât de sugestiv și comprehensiv l-a numit dl Nic. Iorga.

Religie și știință. — La întrebarea ce s'a pus de curând membrilor Academiei Franceze, despre știință și religie, matematicianul și profesorul dela Sorbona, Emil Picard, a răspuns în modul următor:

„Înainte cu vreo cinci sute de ani, mulți dintre savanți aveau convingerea că știința va reuși să deslege enigma începutului ființelor. Unii s'au pronunțat în scris că de acum nu mai există „mister”. Pentru ei, spiritul științific, era tot ceea ce are mintea omenească în gradul cel mai înalt. De atunci însă ideile despre valoarea științei s'au schimbat. Astăzi întreg acel curent științific se găsește sub nivel, cel puțin între oamennii cari cultivă știința și lucrează în baza principiilor ei.

Teoriile noastre se succed câte odată uimitoare, luând un caracter din ce în ce mai tipic și simbolic. Istoria științelor este plină de ruini, și teoriile, ca și cărțile, au destinele lor. Ideea noastră despre lumea fizică s'a schimbat colosal de câțiva ani încoace.

De altfel, calculul „probabilităților” prezintă o deosebită importanță pentru științele fizice. Din acest punct de vedere, „legile naturii” apar cu un caracter numai de probabilitate și nu mai posedă acea inflexibilitate pe care, în general, o atribuiau acestora predecesorii noștri.

După un timp destul de lung este posibil să se nască oscilațiuni și nu-i absolut imposibil ca lumea într'o bună zi să-și schimbe direcția, întorcându-se spre ce-a fost altădată. Trebuie lăsați în dogmatismul lor cei cari fac din știință un idol. Desigur, după cum zicea Montaigne, știința este o podoabă de mare preț și organ de utilitate incomparabilă.

Dar trebuie să nu ne înșelăm singuri față de ceea ce poate să ne ofere. Ideile, în care știința se edifică, prezintă ceva arbitrar, și evident că există lucruri ce nu pot aparține cercului cunoștințelor științifice.

Sentimentul că universul rămâne pentru noi enigmă, este în special sentimentul religios, luat în sens mai larg, care reprezentările formale ale științei nu ne permit să afirmăm că există antiteză între acest sentiment și spiritul științific...”.

Problema credinței tălmăcită de un medic. — Dl Dr. M. Suci-Sibianu dela Brașov, invitat de universitatea populară „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, a ținut, în cursurile din vara aceasta, două conferințe. Subiectul uneia din aceste conferințe ale distinsului medic a fost: *Sănătate și credință*.

În resumat, conferențiarul a spus următoarele:

Mi-am ales acest subiect, pentru că minunea dela Maglavit, unde ciobanului Petre Lupu i s'a arătat o vedenie, în chip de om bătrân îmbrăcat în alb, a răscolit conștiințe, și un val sănătos de reîntoarcere la credință pare că cuprinde întreaga țară.

Știința medicală admite astfel de minuni? Medicina clasică, care purta încă marca materialistă a monismului, darvinismului și haeckelismului, n'a recunoscut existența sufletului și deci a considerat cu totul marea și nebănuita putere a sufletului asupra corpului. Știința materialistă credea anume în bazaconia științifică, că lumea s'a format prin asociațiunea întâmplătoare a câtorva elemente, și apoi în decursul milioane de ani prin simpla putere a luptei pentru existență s'au născut organele necesare, și omul a evoluat trecând prin stadiul de maimuță la stadiul evoluțiunii de azi, fără ca să fi fost cel puțin necesară la această evoluțiune participa-

rea lui Dumnezeu. Corpul putrezește total după moarte, unde e sufletul?

Slavă Domnului, am trecut peste acest stadiu al științei mai bine zis stadiu al inconștinței, al prostiei, al stupidității științifice și ne-am reîntors la ceea ce cel mai mare discipol al lui Hristos spunea acum 2000 de ani: „Timoteie, ferește-te de împotrivrile științei pe nedrept numite astfel, pe care au mărturisit-o unii rătăcind în credință. Trupul este semănat în putrezire și înviază în neputrezire, este semănat trup firesc și înviază trup duhovnicesc” (Cor. 1—15).

Cine n'a auzit de cazuri minunate de puterea acestui suflet, părticică divină din Dumnezeu? O tinără germană Tereza Neumann din Konnersreuth (Germania) se identifică așa de mult cu suferințele Mântuitorului, încât în fiecare Vineri prezintă rănile divine făcute de cece au răstignit cea mai sublimă Creațiune a lui Dumnezeu, pe însuși Fiul Său. Dar nu numai atât. Medicii, cari au asistat la această minune auziau vorbind pe tinăra față în chinurile supremei dureri și limba aramaică, acel dialect ce-l vorbea cu predilecție Mântuitorul. Nemăncând nimica 6 luni de zile, fără a scădea din greutate.

Un criminal fu condamnat la moarte și se făcu cu el următoarea experiență spre spre a se constata puterea sufletului, în fața studenților în medicină din Londra: În loc să fie omorât criminalul prin tăierea arterelor și scurgerea sângelui, s'a făcut numai o mică sgărietură și s'a dat drumul unui robinet care să simuleze sgomotul curgerii sângelui și criminalului muri după câțva timp.

Ați văzut oameni cărora, într'o singură noapte li-a înălbit părul de groază?

Cine citește cărți medicale, și nu suferă de ipocondria, că are și el toate simptomele boalei, pe care tocmai o studiază?

De ce să nu poți să întrebuițezi această admirabilă putere a sufletului în senz invers, că adevărat puternic în Dumnezeu, că nu te-a lăsat pe această lume ca veșnic să suferi, ci ca să te bucuri de viață și sănătate cu deosebire dacă urmezi căile Lui, să te vezi într'o bună zi perfect sănătos de orice boală ai fi suferit și încă sănătatea ta câștigată prin această credință să fie așa de consolidată, încât să nici nu mai știi nici când ce-i nu numai boala, dar nici cea mai mică indispoziție.

Tot ce medicina de azi vorbește de minunile sugestiei și autosugestiei nu este altceva, decât vechea credință biblică în puterea lui Dumnezeu și prin El în puterea sufletului.

Dacă ne întoarcem la această credință din tot sufletul și inima noastră și nu uităm de porunca divină, bagă de seamă, că corpul tău este templul sufletului, razele de boală venite asupra noastră se vor restrânge ca de pe un corp strălucitor fără să pătrundă în el, sănătatea și voia bună va fi veșnic cu noi. Dar încă ceva și mai mult. Nu numai sănătatea o vom recâștiga, ci ne vom prelungi viața dincolo de 100 de ani, căci este scris și în Biblie: „Duhul meu nu va rămânea pururea în om, fiindcă omul este păcătos, totuși zilele lui vor fi 120 de ani” (Geneza 6, 3). —

Intre foile românești, cu și fără periciuni, care au scris disprețuitor despre ceea ce se petrece la Maglavit, se însirue și organul mitropoliei greco-catolice dela Blaj, Unirea.

Telefoniștii acestui organ, dat pe brazdă iezuitică, înștrăinați prin umare de sufletul românesc, nu mai pot avea înțelegere pentru Maglavitul ortodox.

A, dac'ar fi vorba de vreo „Bernadeta”, cât de grabă s'ar îmblânzi foaia de pe Târnavel!

Cartea de rugăciuni, apărută acum la Sibiu, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului NICOLAE al Ardealului, se cere zilnic, la Librăria Arhidiecezană, din partea credincioșilor cari trec prin acest oraș. Ediția pentru tineret costă 25 Lei. Legată în pânză 70 Lei. Legată în piele costă 180 și 200 Lei.

INFORMAȚIUNI

Reinmormântarea osemintelor voevodului Dimitrie Cantemir s'a săvârșit cu mare solemnitate în 16 l. c. în prezența unui public numeros, alcătuit din fruntași și alți cetățeni ai țării. După slujba religioasă, oficiată de un sobor de preoți, în frunte cu P. S. Grigore Leu, vicarul mitropoliei Moldovei, osemintele domnitorului au fost așezate într-o raclă de aramă, sigilată și depusă în cripta din Sf. biserică Trei Ierarhi dela Iași. Terminată ceremonia, publicul s'a îndreptat spre universitate, să asculte conferința dlui prof. N. Iorga despre viața și activitatea voevodului moldovean Dimitrie Cantemir.

† **Pr. David Coman**, paroh ortodox român în Vama-Buzăului, protopopiatul Oituz, a încetat din viață în 18 August 1935, în etate de 83 ani, după o rodnică păstorie de 56 ani în via Domnului. Cuvântul Evangheliei l-a propovedit, credința și legea a păzit, fie acum părtaș fericirii veșnice! Inmormântarea rămășițelor pământești ale decedatului s'a făcut în 20 August, în cimitirul bisericii ortodoxe române din Vama Buzăului.

In ziua Adormirii Maicii Domnului s'a pus peatra fundamentală a bisericii ortodoxe române în comuna Prihodiște, protopopiatul Zarandului. Serviciul religios a fost săvârșit de preotul local, Ștefan Corpadea, în prezența credincioșilor săteni, din al căror obol se ridică noul lăcaș de închinare.

Trecere la biserică ortodoxă. Se comunică din Orăștie, că la oficiul stării civile din localitate s'au prezentat zilele trecute mai mulți cetățeni, cari au declarat că vreau, de bună voie, să treacă la biserică noastră. Intre aceștia sânt: 7 greco-catolici, 6 reformati, 2 romano-catolici, și un sas.

Impotriva războiului. In scop de a porni o cruciadă universală împotriva primejdiei războiului, șeful partidului laburist englez, Lansbury, propune convocarea unui congres solemn, la Ierusalim, unde conducătorii bisericilor creștine să cheme ajutorul divin pentru „bună învoire între oameni”.

Concurs. Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra” Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, publică concurs pentru 10 burse à 7000 anual din fundațiunea «Bădilă—Moldovan», pe anul școlar 1935/1936, pe seama studenților români ai facultăților universitare din Cluj. Reflectanții la aceste burse vor avea să înainteze cererile până cel mai târziu la 1 Octombrie 1935: Comitetului central al „Asociațiunii”, str. Șaguna Nr. 6, Sibiu. Aceste burse se vor acorda numai studenților, cari vor fi adăpostiți în Căminele studenților universității din Cluj, și vor fi plătiți Direcțiunii acestor cămine în conformitate cu regulamentul acestora, și numai după înaintarea certificatului de frecvență.

Școlare. La școala comercială elementară și superioară de băeți, din Sibiu, inscrierile se fac zilnic între ora 9—12 a. m. Școala are și burse pentru internat. Informațiuni la școală.

— La Școala superioară de comerț, din Săliște, se fac inscrieri în toate clasele. Găzduirea elevilor, sub directa supraveghere a școlii, se face în condiții foarte avantajoase de întreținere.

— Internatul de fete, al Asociațiunii culturale „Astra” din Sibiu, aduce la cunoștință că taxa pentru elevele interne este de Lei 10.500 anual. In internat se primesc eleve și de altă naționalitate sau religie; aceste eleve pot urma studiile la orce școală, sau curs special din Sibiu. Pentru informațiuni a se adresa Direcțiunii internatului de fete al Asociațiunii „Astra”, Sibiu, strada Șaguna Nr. 8.

Din noua Carte de rugăciuni, apărută la Sibiu, s'a trimis un anumit număr de exemplare la fiecare oficiu parohial din Arhiepiscopia noastră. Astfel credincioșii, atât cei din Oastea Domnului, cât și alți dotori, vor putea găsi Cartea de rugăciuni la biserică din satul lor.

Sub președinția dlui prof. Nichifor Crainic s'a întrunit în București, în 17 l. c., tineretul din partidul național-creștin. Dl profesor N. Crainic a expus roștul tineretului în acțiunea de regenerare a mișcării naționaliste. S'au stabilit, în linii generale, punctele cardinale în organizația tineretului, care se vor publica într'un statut special.

Învățământ agricol pentru cler. Episcopul reformat, Dr. Alexandru Mak-kai, plănuiește sporirea celor patru ani de cursuri teologice cu un al cincilea an, în care tinerii, studenți teologi, să-și poată însuși cunoștințele agricole necesare preotului sătesc. Studenții anului al cincilea vor asculta și un curs special despre organizarea și conducerea cooperativelor.

La Academia de muzică și artă dramatică din Cluj se fac inscrieri pentru examenele de admitere, în zilele de 23—28 Septembrie 1935. Cursurile încep la 1 Octombrie. Informațiuni, pentru anul școlar 1935—36 se dau la direcția școlii.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 25 August 1935, va predica părintele Gh. Secaș.

Poșta redacțiunii

I. L. în P. Oricât te-ai ținea de harnic, toți te-ai întrecut C. Sa Pr. Nicolae Tebieș din Șesuri (prot. Băița), care a răspuns cel dintâi I. P. Sf. Sale la Circulara cu Nr. 6281/1935. In răspuns a mulțumit I. P. Sf. Sale pentru Cartea de rugăciuni și pentru celelalte publicațiuni trimise, apoi a comandat gazetele Lumina Satelor și Oastea Domnului în 16 exemplare, iar din Cartea de

rugăciuni a comandat 10 exemplare à 70 Lei, și 20 de exemplare à 25 Lei, pe cari s'a angajat C. Sa, în lipsa unei persoane potrivite, ca să le desfacă printre credincioși, Prin aceasta C. Sa Pr. Nicolae Tebieș a dovedit ce poate să facă un preot harnic prin râvna și zelul său pentru răspândirea scrierilor de edificare sufletească și într-o parohie cu credincioși săraci. Tragerea de inimă și devotamentul slujbei preoțești biruiește și sărăcia, I. P. Sf. Sa i-a trimis cuvânt de laudă păr. Nicolae Tebieș din Șesuri.

Vom vedea ce vei face C. Ta și ceilalți preoți, dintre cari cei mai mulți au condițiuni de lucrare mai prielnice decât pr. N. Tebieș. Vor avea și râvna C. Sale? Asta-i esențialul.

Banca de industrie și comerț S. A. din Sibiu

Bilanțul brut încheiat la 30 Iunie 1935

Activ. Cassa 912.265.75; Disponibil la bănci în țară 594.482; Portofoliul de titluri: Titluri românești, Efecte publice (v. nom. 50.000) 43.250; Titluri cotate la bursă (v. n. 32.000) 30.400; Titluri necotate la bursă (v. n. 565.670) 236.588; Titluri străine (v. n. 32.250) 5; Portofoliul de scont plătit în țară: Cambii fără garanții 7.071.202; Cambii garantate cu ipotecă 2.805.400; Debitori din țară: garanți cu cambii 7.613.638; garanți cu ipotecă 3.209.600; Debitori în conversiune 8.964.967; Participațiuni în țară la întreprinderi industriale 100.000; Imobile: necesare pentru comerț și funcționari 1.060.000; alte imobile 1.080.243; Mobilier 1; Conturi diverse 227.034.75; Cheltuieli de administrație: salarii 343.700; diverse 121.353; Impozite și taxe 238.275; Dobânzi plătite la depuneri 14.089; Dobânzi plătite după reescont 21.715; Total Activ 34.688.208.50.

Conturi de ordine. Debitori din țară pentru scrisori de garanție 1.726.260; Ipotece și garanții diverse 9.600.700; Totalul Conturilor de ordine 11.326.960.

Pasiv. Capital social 6.000.000; Rezervă statutară 3.875.000; Depuneri spre fructificare din țară: vechi pe termen 9.468.247; noi pe termen 13.875.709; Creditori în țară la termen 39.785.50; Angajamente de reescont în țară la B. N. R. 347.000; Dividende neridicate 126.969; Dobânzi incasate: dela portofoliul de scont 414.331; dela debitori 248.436, dela debitori în conversiune 193.727; Venitul portof. de titluri 13.697; Venitul imobilelor 84.125; Dobânzi dela bănci 1.182. Total Pasiv 34.688.208.50.

Conturi de ordine. Creditori din țară pentru scrisori de garanție 1.726.260; Deponenți de ipotecă și garanții diverse 9.600.700. Totalul conturilor de ordine 11.326.960.

Farkas m. p., director; Simonis m. p., contabil autorizat; Pentru consiliul de administrație Dr. Jickeli m. p., R. Göbbel m. p., Dr. Fograscher m. p. [16] 1—1

Biserica ortodoxă română, Blaj

Publicațiune de vânzare

Subsemnata parohie vinde prin licitație publică, în ziua de 8 Septembrie 1935 ora 11, un loc viran în estindere de 2618 metri pătrați cuprins în foaia funduară Blaj-sat Nr. top. 125/3/2/2 loc de 3 case.

Condițiunile de licitație și informațiuni detaliate primesc amatorii la dl Emil Oltean. Blaj, la 19 August 1935.

Vasile Popa
paroh.

Emil Oltean
prim epitrop.

„ALBINA” institut de credit și de economii, Sibiu

ACTIV		Bilanț-brut la 30 Iunie 1935		PASIV	
Lei		Lei		Lei	
CASSA:		Capital social	100.000.000		
a) numerar efectiv	10.852.117	Fond de rezervă	11.183.893		
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	19.118.224	Fonduri de ajutorare:			
c) Valute diverse	275.665	a) Fondul „Partenie Cosma”	1.060.300		
Disponibil la bănci:		b) Fondul cultural	1.377.500	2.437.800	
a) In țară	757.396	Obligațiuni proprii în circulație		17.250	
b) In străinătate	1.533.831	Depuneri spre fructificare: Din țară:			
Portofoliu de titluri: Titluri românești:		a) la vedere (Depuneri noi: pe livrete și în cont-curent)	41.548.084		
a) Efecte publice v. n.	32.981.200	b) pe termen	412.575.345		
b) Titluri cotate la bursă v. n.	33.882.550	c) pe termen, în valută străină	25.196.158	479.319.587	
c) Titluri necotate la bursă v. n.	20.046.350	Depunerea fondului de pensii al funcționarilor institutului	5.785.005		
Portofoliu de scont: Plătibil în țară:		Creditori: In țară:			
a) Cambii fără garanții	42.397.519	a) la vedere	10.680.735		
b) Cambii garantate cu titluri	572.900	b) la termen	81.372.443	92.053.178	
c) Cambii garantate cu ipotecă	93.410.883	Angajamente de reescont: In țara:			
II. Cambii de circulațiune și garanție	633.266.788	a) la B. N. R.	292.672.316		
Debitori: Din țară:		b) Giruri la B. N. R. și Creditul Industrial	3.021.497	295.693.813	
a) Debitori fără garanții	7.140.269	Cecuri și ordine de plată emise cu plată în țară		2.555.687	
b) Debitori garanți cu efecte comerciale	53.499.031	Dividende neridicate		1.401.437	
c) Debitori garanți cu titluri și mărfuri	17.012.243	Conturi diverse		6.123.448	
d) Debitori garanți cu ipotecă	89.425.866	Conturi tranzitorii		2.059.498	
e) Debitori garanți cu garanții diverse	19.327.291	Beneficiu: a) reportat din anul trecut	2.733.537		
f) Debitori garanți cu garanții diverse în monede străine	14.786.973	b) brut dela 1 Ianuar—30 Iunie 1935	22.311.355	25.044.892	
Debitori beneficiind de legea lichidării datorilor din 7. IV. 1934 [cota rămasă]	503.039.689				
Pierderi rezultând din aplicarea legii lichidării datorilor	8.571.935				
Participațiuni: în țară, la întreprinderi comerciale	5.800.000				
Imprumuturi pe termen lung	18.128.188				
Efectele fondului „Partenie Cosma”	293.000				
Imobile: a) Imobile necesare exercitării comerțului de bancă și pentru locuințele funcț.	30.160.400				
b) Alte imobile	24.040.491				
Mobilier: amortizat	—				
Conturi diverse	1.248.602				
Cheltuieli diverse dela 1 Ianuarie până la 30 Iunie 1935: [salarii, impozite, dobânzi și comisioane plătite, etc.]	16.334.455				
	1.023.675.488				1.023.675.488

Conturi de ordine

Lei		Lei	
Cauțiuni statutare	2.325.000	Deponenți de cauțiuni statutare	2.325.000
Efecte comerciale în gaj	445.354.273	Deponenți de efecte comerciale în gaj	445.354.273
Cambii de circulațiune	633.266.788	Deponenți de cambii de circulațiune	633.266.788
Efecte spre incasare	1.989.116	Remitenți de efecte spre incasare	1.989.116
Ipoteci, cesiuni, mărfuri și garanții diverse	147.819.269	Deponenți de titluri	189.207.808
Depozite de titluri	189.207.808	Deponenți de ipotecă, cesiuni, mărfuri și garanții diverse	147.819.269
	1.419.962.254		1.419.962.254

Sibiu, la 30 Iunie 1935.

Dr. I. Beu m. p., președinte.

I. Vătășianu m. p., director general.

pentru contabilitate:
A. Gușu m. p., expert contabil.